

ARAŞTIRMA MAKALESİ

**MUHASEBE ALANINDA YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALARIN
NİTEL İÇERİK ANALİZİ TEKNİĞİYLE DEĞERLENDİRİLMESİ
(2015-2019)**

***EVALUATION OF STUDIES CARRIED OUT OF ACCOUNTING
FIELD BY QUALITATIVE CONTENT ANALYSIS TECHNIQUE
(2015-2019)***

Öğr. Gör. Süleyman EMİR *
Dr. Öğr. Üyesi Hakkı KIYMIK **
Doç. Dr. Ali APALI ***

ÖZ

Literatürde belirli bir alanla ilgili değerlendirme yapan, alanın durumu ve geleceğiyle ilgili çıkarımlarda bulunan çalışmaların sayısı günden güne artmaktadır. Bu doğrultuda, muhasebe alanında çalışan araştırmacılar için muhasebe alanının mevcut durumunu bilmek ve geleceğiyle ilgili çıkarımlarda bulunmak önemli bir hale gelmiştir. Bu çalışmada, Türkiye’de muhasebe-finance alanında yayın yapan dört dergide 2015-2019 (5 yıl) yılları arasında yayınlanan 897 makale, nitel bir araştırma yöntemi olan içerik analizi tekniğiyle incelenmiştir. Çalışma son yıllarda muhasebe alanında yürütülen çalışma sayısını, çalışılan konuları, araştırmacıların hangi kaynakları kullanarak atıf yaptıkları, araştırma yöntemleri, veri toplama teknikleri, analiz yöntemleri, çalışmalarda kullanılan paket programları ve araştırmacıların unvanlarını belirlemeyi ve değerlendirme yapmayı amaçlamaktadır. İncelenen makalelerden elde edilen bilgiler Excel’de kodlanmış ve ilgili yıllar arasında en çok “*Muhasebe standartları*” konusunda çalışma yapıldığı, araştırmacıların en çok “*Makale*”lere atıf yaptığı, en çok “*Gömülü Kuram (Kuram Oluşturma)*” araştırması yapıldığı, en sık kullanılan veri toplama yönteminin “*Rehber*;

* T.C. Milli Savunma Üniversitesi Balıkesir Kara Astsubay MYO, İşletme Yönetimi Bölümü, emir_suleyman_15@hotmail.com ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-3873-2712>

** T.C. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Bucak Zeliha Tolunay Uygulamalı Teknoloji ve İşletmecilik Yüksekokulu, Muhasebe ve Finansal Yönetim Bölümü, hkiymik@mehmetakif.edu.tr, ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-4121-8060>

*** T.C. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Bucak Zeliha Tolunay Uygulamalı Teknoloji ve İşletmecilik Yüksekokulu, Muhasebe ve Finansal Yönetim Bölümü, aapali@mehmetakif.edu.tr, ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-3521-0150>

Kılavuz & Raporlar” olduğu, en çok kullanılan analiz yönteminin “*Frekans ve Yüzde Analizi/Demografik Özellikler*” olduğu, en sık kullanılan paket programın “*SPSS*” ve en çok araştırma yapan kişilerin ise “*Dr. Öğr. Üyesi/ Yrd. Doç. Dr.*” unvanına sahip araştırmacılar olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Muhasebe, Muhasebe Araştırma Yaklaşımları, Nitel Araştırma, İçerik Analizi.

ABSTRACT

In the literature, the number of studies evaluating a particular field, making inferences about the situation and future of the field is increasing. Accordingly, it has become important for researchers working in the field of accounting to know the current state of accounting and make inferences about its future. In this study, 897 articles published by the four journals published in Turkey in the accounting-finance field between the years 2015-2019 (5 years) were analyzed with a qualitative research method, content analysis technique. The study aims to determine and evaluate the number of studies carried out in the field of accounting in recent years, the topics studied, what resources the researchers refer to, research methods, data collection techniques, analysis methods, package programs used in the studies, and the titles of the researchers. The information obtained from the articles reviewed was coded into Excel and the most study subject was done “*Accounting Standards*” among the related years, the researchers cited the most “*Articles*”, the most frequently research was done “*Embedded Theory (Theory Creation)*”, the most frequently used data collection method was “*Guides, Guides & Reports*”, the most used analysis method was “*Frequency and Percentage Analysis / Demographic Features*”, it is determined that the most frequently used package program is “*SPSS*” and the most researchers are researchers with “*Assistant Professor*” title.

Keywords: Accounting, Accounting Research Approaches, Qualitative Research, Content Analysis

1.GİRİŞ

Bilim, temel olarak geçerliliği kabul edilmiş sistemli bilgiler bütünüdür. Bilim tarihinin yüzlerce yıllık bir geçmişe sahip olduğu bilinmektedir.

Bilim tarihi süreci, ilk olarak fen bilimleri ile başlamıştır. Bugün insanlık, geçmiştekine kıyasla bilim dünyasında yaşanan gelişmelerin bir sonucu olarak birçok ayrıcalığa sahiptir. Birçok alanda yaşanan gelişmeler, geçmişte yıllarca

sürecek işlerin saatler içerisinde, hatta dakikalar içerisinde tamamlanmasına imkân tanımıştır. Ancak bu gelişmeler, insanlığa saymakla bitmeyecek kadar fayda getirmesi dışında, insanlık ve sosyal konularda sorunlara da yol açmıştır. Fen bilimlerinde yaşanan bu gelişmelerin ardından, araştırmacılar toplumsal olayların bilim dünyası üzerindeki etkisini merak etmiş ve sosyal bilimler kavramı ortaya çıkmıştır.

Sosyal bilimler alanı, toplumsal değişme, toplumsal kurumlar, devlet yönetimi, insanların toplumsal özellikleri vb. gibi konular üzerine yoğunlaşmaktadır. Sosyal bilimler alanının inceleme konusunu oluşturan unsurların, fen bilimlerindeki gibi kesin ve belirli sınırlar içerisinde olmaması, sosyal bilimleri fen bilimlerinden ayıran en önemli farklılıktır. Bu doğrultuda temel olarak, “geçerliliği kabul edilmiş sistemli bilgiler bütünü” şeklinde tanımlanan bilim kavramı ve bu doğrultuda hareket eden fen bilimleri alanını; kesin ve belirli sınırlar içerisinde olmayan unsurları incelemek için ise sosyal bilimler anlayışını ortaya çıkarmıştır. 20. yüzyılın başlarında ortaya çıkan bu anlayış, zamanla gelişim göstererek birçok alanda kendine yer bulmuştur. Sosyal bilimlerin bir mensubu olan muhasebe ise bu alanlardan sadece bir tanesidir. Zamanla muhasebe alanında bu anlayışla birçok araştırma yapılmış, yapılmakta ve yapılmaya da devam edecektir. Bu araştırmaların hangi konulara yoğunlaştığını ve hangi konularda daha fazla çalışma yapılması gerektiğini bilmek ise, muhasebe alanında çalışan bir araştırmacı, akademisyen, öğrenci, kurumlar vb. gibi gruplar için büyük önem ifade etmektedir. Bu doğrultuda, günümüzde belirli bir alanda yürütülmüş olan çalışmalarını değerlendiren ve alanın gidişatıyla ilgili öngörülerde bulunan çalışmaların sayısının arttığı görülmektedir. Bu çalışmaların yürütülebilmesi için ise, bir nitel araştırma yöntemi olan içerik analizi tekniği kullanılmaktadır.

Tüm bu açıklamalar ışığında, bu çalışma son yıllarda muhasebe alanında yürütülen çalışma sayısı, çalışılan konular, araştırmacıların hangi kaynakları kullanarak atıf yaptıkları, araştırma yöntemleri, veri toplama teknikleri, analiz yöntemleri, analiz yöntemleri için kullanılan paket programların neler olduğu ve araştırmacıların unvanlarını saptamayı ve değerlendirme yapmayı amaçlamaktadır. Böylelikle, muhasebe alanının mevcut durumu görülebilecek ve geleceğe ilişkin çıkarımlarda bulunabilecektir. Bu doğrultuda, bu çalışmanın muhasebeciler, akademisyenler, muhasebe öğrencileri, kurumlar vb. gibi gruplar için önemli olacağı düşünülmektedir. Çalışma temel olarak beş başlıktan oluşmaktadır. Çalışmanın birinci kısmında konuyla ve çalışmayla

ilgili genel bilgilere, ikinci kısmında muhasebe alanında kullanılabilecek araştırma yöntemlerinden konunun nitel bir çalışma olması nedeniyle sadece nitel araştırma yöntemlerine; üçüncü kısmında çalışmanın uygulaması ve bulgularına ve dördüncü kısmında sonuç ve önerilere ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

2.MUHASEBE ALANINDA KULLANILAN ARAŞTIRMA YAKLAŞIMLARI

Bilimsel yöntem, bir probleme veya yepyeni bir konuda bilgi üretmeye ilişkin bir takım ilkeler kullanarak sistematik çözüm yolları arama ve bilinmeyenleri anlamlandırmaya çalışma eylemidir (Erişti, Kuzu, Yurdakul, Akbulut ve Kurt, 2013, s. 5). Ancak bilimsel yöntemler sadece bunlarla sınırlı kalmamakta, geçmişte var olan kuramların test edilmesinde de kullanılmaktadır (Özdamar, Odabaşı, Hoşcan, İftar, Özmen ve Uzuner, 1999, s. 3).

Temel olarak bilimsel yöntemlerin kullanıldığı iki alan söz konusudur. Bunlardan biri geçmişte çok eskilere dayanan “Fen Bilimleri” ve diğeryse 20. yüzyılda gelişim gösteren “Sosyal Bilimler”dir (Doğanay, Ataizi, Şimşek, Salı ve Akbulut, 2012, s. 5). Sosyal bilimler, fen bilimlere kıyasla daha geç gelişme gösteren bir alandır. Bunda sosyal bilimler alanında çalışan araştırmacıların, 20.yy başlarında fen bilimlerine ait olan pozitivist/akılcı paradigmanın unsurlarını kullanarak araştırmalarını yürütmelerinin etkisi büyüktür. Ayrıca, bu dönemde sosyal bilimleri konu edinen araştırmacıların, fen bilimlerinin hâkim olduğu bir ortamda gelişmelerinin, tıpkı birer fen bilimci gibi laboratuvarlarda araştırmalarını yürütmelerinin ve elde ettikleri sonuçları sayısal ifade etmek zorunda (aksi taktirde bilimsel olarak kabul edilmemekteydi) olmalarının etkisi de yadsınamaz. İlerleyen yıllarda pozitivism ötesi/yorumlamacı paradigmanın gelişmeye başlamasıyla, sosyal bilimler alanı fen bilimleri alanından uzaklaşarak kendi bilimsel alanını oluşturmaya başlamıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2018, s.28-31).

Bu iki alanı birbirinden ayıran paradigmlar farklı özelliklere sahiptir. Bu özellikler Tablo - 1’de ifade edilmiştir.

Tablo 1. Fen Bilimleri ve Sosyal Bilimlerin Karşılaştırılması

Pozitivist/Akılci Paradigma	Pozitivizm Ötesi/Yorumlayıcı Paradigma
1.Gerçeklik basittir: Evren, etkileşimsiz, kendi içinde tekdüze, farklı ve kendine özgü sistemlerin bir toplamıdır. “Bir şey” parçaların toplamıdır.	1.Gerçeklik karmaşıktır: Her sistem kendine özgü özellikler geliştirir. Değişkenlik, çeşitlilik ve karşılıklı etkileşim bütün sistem ve olguların doğal özelliğidir.
2.Hiyerarşi düzenin ilkesidir: Sistemler en bastitten en karmaşığa kadar hiyerarşik bir sırada sınıflandırılabilir.	2.Heterarşi düzendir. Sistemler, önceden kestirilemez karşılıklı sınırlılık, etkileşim ve hareketlerle belirlenen heterarşik düzenlerdir.
3.Evren mekaniktir. Evren saat gibi çalışan bir makinedir.	3.Evren holografiktir. Her şey birbiri ile ilişkili, her parça bütünün bilgisini taşır.
4.Gelecek ve yön belirlidir. Evrenin geleceği, gerekli matematiksel modeller hesaplamalarla, önceden kesinlikle saptanabilir.	4.Gelecek ve yön belirsizdir. Olasılıklar belirlenebilir, ancak kesin sonuçlar kestirilemez. Belirsizlik doğanın koşuludur.
5.Nedensellik ilişkisi. Evrende parçalar arasında nedensellik ilişkisi biliniyorsa, bu ilişkinin sonuçlarını da açıklamak mümkündür.	5.İlişkiler doğrusal değildir ve karşılıklı nedensellik vardır. A-B’ye neden olmak yerine, belki A ve B karşılıklı etkileşerek birlikte evrimleşir ve değişirler.
6.Değişim nicel ve birikim şeklindedir. Değişim sisteme yeni bir parça ya da boyut ekler.	6.Değişim morfojenektir. Sistemler, nitel değişimlerden çok nitel değişimi yansıtır.
7.Nesnellik zorunluluktur. Bilme akıl yoluyla anlama ile olasıdır, süreçte, gözlemci ve gözlenen kesin sınırlarla birbirinden ayrılmıştır.	7.Gözlemci belirli bir bakış açısına sahip katılımcıdır. Gözlemci gözlenenden soyutlanmış ve uzak değildir. Nesnellik yoktur, bakış açısı vardır.

Kaynak: Yıldırım ve Şimşek, 2018, s.32.

Tablo – 1’de iki alanın birbirinden apayrı birer alan haline geldiği görülmektedir. Artık son zamanlarda, fen bilimleri dünyadaki fiziksel unsurlar arasındaki ilişkileri, sosyal bilimlerde insan ve insana ilişkin unsurları inceleyen alanlar olarak ifade edilmektedir (Gürbüz ve Şahin, 2018, s.23). Hem sosyal bilimler hem de fen bilimleri alanında, araştırmacılar bir takım araştırma yöntemleri (yaklaşımları) kullanmaktadırlar. Bu bilimsel yöntemleri kullanarak araştırma yapacak bir kişi, güvenilir unsurlarla verileri planlı ve sistemli bir şekilde elde etmek, elde edilen verilerle analiz yapmak, analiz sonucunda ortaya çıkan bulguları değerlendirmek, yorumlamak ve son olarak raporlamak ister (Erkuş, 2005, s.27).

Bu çalışmanın konusunu oluşturan muhasebe alanı, sosyal bilimlerin bir mensubudur. Muhasebe konusunda çalışma yürüten gruplar, sosyal bilimlere ilişkin araştırma yöntemlerinden araştırma konularına uygun olan yöntemi veya yöntemleri kullanabilmektedirler. Bu doğrultuda, bu çalışmada sosyal bilimlere ilişkin araştırma yöntemlerinden bahsedilmesi, muhasebe alanında kullanılan yöntemleri anlamakta yardımcı olacaktır. Muhasebe alanının içinde bulunduğu sosyal bilimler alanında, temel olarak iki tür araştırma yaklaşımı söz konusudur.

Bu yaklaşımlar şu şekilde ifade edilmektedir;

1. Niceliksel Araştırma Yöntemleri
2. Niteliksel Araştırma Yöntemleri

Bu iki araştırma türünün bir arada kullanılmasıyla, “Karma Araştırma Yöntemleri”de geliştirilmiştir. Tüm bu açıklamalar ışığında, sosyal bilimler alanında dolayısıyla muhasebe alanında kullanılan araştırma yöntemleri aşağıda başlıklar halinde ifade edilmiştir.

2.1.Niceliksel Araştırma Yöntemi

Nicel yöntem temelde pozitivistliğe dayanan (Erdoğan ve Alemdar, 2005, s.38), aynı zamanda sayısal yöntem olarak ta adlandırılan yöntemdir. Bu yöntem, deneysel ve deneysel olmayan araştırmalarda kullanılan (Erişti, vd., 2013, s.9), gözlem ve ölçmeye dayalı, tekrarlanabilen, nesnel araştırma yaklaşımıdır. Başka bir ifadeye göreyse, nicel araştırma evren içerisinde incelenecek olay ve durumların sonuçlarının sayısal olarak ifade edilmesi ve araştırma sonuçlarının genellenebildiği araştırma yöntemidir (Sayım, 2019, s.58).

Muhasebe alanında sayılaştırılabilecek olan veri toplama tekniklerinin kullanılmasıyla, nicel araştırma yöntemleri benimsenebilmektedir. Burada yapılan gözlem ve ölçümlerin tekrarlanabilirliği, objektifliği ve matematiksel bir formda ifade edilebilir hale getirilebilmesi, muhasebe alanında nicel araştırma yöntemlerinin kullanılmasını mümkün kılmıştır (Sayım, 2019, s.58).

Nicel araştırmanın bir takım varsayımları, amaçları, yaklaşımları ve araştırmacıya ilişkin rolleri vardır. Bunlar aşağıda kısaca özetlenmiştir.

Tablo 2. Niceliksel Araştırma Yönteminin Özellikleri

VARSAYIMLAR
Nicel araştırma pozitivistliğin bir yansıması olmasından dolayı gerçekliği nesnel olarak varsaymaktadır. Gerçeklik bireylerden bağımsızdır. Asıl olan yöntemdir ve değişkenler kesin çizgilerle ayrılmıştır, böylece değişkenler arasındaki ilişki ölçülebilmektedir.
AMAÇ
Nicel araştırmada pozitivistliğin doğası gereği evrende belirli yasalar vardır ve araştırmacı bu yasaları keşfeden kişidir. Bir unsur araştırılan kişi elde ettiği sonuçları belirli aralıklarla tekrarlar elde ettiği sonuçlar örtüşürse genelleme yapmaktadır. Elde edilen sonuçlarla geleceğe ilişkin tahminler yürütülebilir. Bir unsurun açıklanmasında sınırlı sayıda değişken vardır ve değişkenler arasındaki ilişkiler indirgenerek ifade edilir.

YAKLAŞIM

Bir durumda etkisi olan değişkenlerin sınırlandırılması ve değişkenler arasındaki ilişkinin kurulması zordur. Bunu kolaylaştırmak için denencelerden ve kuramlardan faydalanılır. Araştırmaların yürütülebilmesi için araştırma desenleri kullanılır. Veri toplanmasında standart formlar söz konusudur ve bu sınırlar dışına çıkılmadan veriler toplanmaya çalışılır. Bu durum, araştırmanın güvenilirliği ve genellenebilirliği için gereklidir.

ARAŞTIRMACININ ROLÜ

Nicel araştırmada gerçekliğin bireylerden bağımsız olması, araştırmada araştırmacının yansız bir şekilde kendi görüş ve düşüncelerinden arınmasını zorunlu kılar.

Kaynak: Sayım, 2019, s.58.

Bir araştırmacının öncelikle araştırmak isteyeceği bir problemi olması gerekmektedir. Araştırma problemi olan bir araştırmacı, daha sonrasında kendisi için uygun olan bir araştırma yöntemi belirlemelidir. Bu doğrultuda çalışmasını nicel bir yöntemle yürütecek olan muhasebe alanı araştırmacısının, kullanabileceği bir takım desenler vardır. Bu desenler “*Tarama Araştırmaları*”, “*Genel Tarama Araştırmaları*”, “*İlişkisel Tarama Araştırmaları*”, “*Nedensel Tarama Araştırmaları*”, “*Deneysel Araştırmalar*” ve “*Meta Analizi*”dir. Bu çalışmanın nitel bir çalışma olmasından dolayı, sadece niceliksel araştırma desenlerinin neler olduğundan bahsedilmiştir.

2.2.Niteliksel Araştırma Yöntemi

Nitel araştırma, 20. yüzyılın sonlarına doğru sosyal bilimler alanında hızlı bir gelişme göstermiştir. Bunda, son zamanlarda yaşanan toplumsal gerçeklerin ve insan davranışlarının birçok alanı etkilemesinin payı büyüktür (Gürbüz ve Şahin, 2018, s.110).

Nitel araştırmada, sosyal, insana ait ve dahası doğal ve fiziki olaylar bağımlı-bağımsız değişkenler olarak ayrılamaz. Çünkü bu unsurlardan hangilerinin hangilerini etkilediği kesin çizgilerle belirlenememekte, her şey birbiriyle iç içe ve etkileşim içerisinde. Nitel araştırmanın bu doğası nedeniyle, nicel yöntemler kullanılamamaktadır. Hal böyle olunca, nitel araştırma zamanla kendine has yöntemlerin kullanıldığı bir araştırma yöntemi haline gelmiştir. Günümüzde halen yeterli olmasa da artan bir biçimde nitel çalışma yöntemlerine eğilim söz konusudur. Nitel araştırmada “nesnellikten” daha fazla “bakış açısı” önemlidir, olay ve olgular kendi ortamları içinde incelenir ve araştırmacı tarafından açıklama ve yorumlar yapılır. Sosyal bilimlerin bir mensubu olan muhasebe alanında, olay ve olgulara ilişkin tek ve kesin bir gerçeklik ve doğru yoktur. Genellemeler yapmak güç ve sınırlıdır (Yıldırım

ve Şimşek, 2018, s.28-31). Durum böyle olunca muhasebe araştırmalarında son yıllarda nitel araştırma yöntemlerinin kullanılmasında artış olması çok doğaldır.

Nitel araştırmanın bir takım varsayımları, amaçları, yaklaşımları ve araştırmacıya ilişkin rolleri bulunmaktadır. Bunlar aşağıda kısaca özetlenmiştir.

Tablo 3. Niteliksel Araştırma Yönteminin Özellikleri

VARSAYIMLAR
Nitel araştırma pozitivizm ötesi olmasından dolayı bakış açısını varsaymaktadır. Gerçeklik bireylerden bağımsız değildir. Değişkenler kesin çizgilerle ayrılmış değildir, her şey birbiriyle iç içe ve etkileşim içerisinde.
AMAÇ
Nitel araştırmanın pozitivizm ötesi olmasından dolayı, araştırma seyri kesin ve belirli çizgilere sahip değildir. Elde edilen sonuçlar genellenemez. Elde edilen sonuçlarla geleceğe ilişkin tahminler yürütülemez. Bir unsurun açıklanmasında sınırsız değişken vardır ve bunlar bağımlı-bağımsız olarak sınıflandırılmaz.
YAKLAŞIM
Araştırmaların yürütülebilmesi için nitel araştırma desenleri kullanılır. Veri toplanmasında standart biçimler söz konusu değildir, araştırma gerçekleştirilirken araştırma soruları değiştirilebilir, kapsamı artırılabilir, dahası araştırma probleminin dahi araştırma sırasında tekrar gözden geçirilmesi mümkündür. Bu durum nitel araştırmada tek bir doğrunun ve genellenebilirliğin olmadığını göstermektedir.
ARAŞTIRMACININ ROLÜ
Nitel araştırmada nesnel bir gerçeklik söz konusu değildir. Öznel nesnellik vardır, ancak bu durum araştırmacının yansız olması gerektiğini değiştirmez. Araştırmacı kendi görüş ve düşüncelerine araştırma içerisinde yer vermektedir.

Bir araştırmacının öncelikle araştırmak isteyeceği bir araştırma problemi olması gerekmektedir. Araştırma problemi olan bir araştırmacı daha sonrasında kendisi için uygun olan bir araştırma yöntemi belirlemelidir. Bu doğrultuda çalışmasını nitel bir yöntemle yürütecek olan muhasebe alanı araştırmacısının kullanabileceği bir takım desenler vardır. Bu desenler aşağıda başlıklar halinde kısaca açıklanmıştır.

Durum (Örnek Olay) Çalışması: Vaka çalışması veya durum çalışması olarak adlandırılan bu yöntemde, araştırma problemiyle ilişkili olan durum ya da durumlar bütüncül bir yaklaşımla ele alınır ve araştırılır. Araştırmada bu durumları etkileyen ve bu durumlardan etkilenen unsurlar kapsamlı bir şekilde değerlendirilir (Yıldırım ve Şimşek, 2018, s.289-291). Bu yöntem nitel araştırma yöntemleri içerisinde çok sık kullanılmaktadır. Bunda, bu yöntemin araştırmacıya olay ve durumlar hakkında geniş bir açıdan değerlendirme fırsatı tanınmasının etkisi büyüktür. Böylece araştırmacı durum ve olayları derinlemesine inceleme ve ortaya çıkarma fırsatını elde etmiş olur (Platt, 2007, s.100-119).

Gömülü Kuram (Kuram Oluşturma): Gömülü kuram, aynı zamanda kuram oluşturma ve alt teori gibi isimlerle de literatürde yer almaktadır. Bir gerçekliğin veya teorinin nasıl oluşturulacağı, var olanları nasıl test edileceğini ele alan bir nitel araştırma yöntemidir. Daha açık bir ifadeyle, belirli bilgilerden yola çıkarak bir teorinin doğuşunu inceleyen yöntemdir (Hunter, Hari, Egbu ve Kelly, 2005, s.61-66). Yani, mevcut durumlar elde edilen bilgiler kullanılarak sorgulanır ve bununla ilgili teori oluşturulmaya çalışılır (Turner, 1983, s.334-336).

Olgu Bilim Araştırması (Fenomenoloji): Araştırma problemine uygun olayların varlığını inceleme ve tanımlama yöntemidir. Gerçeğin ne olduğu fikrinden yola çıkarak, “Gerçek Nedir?” sorusuna cevap aranmaktadır. 18. yüzyıla dayanan felsefi bir nitel araştırma yöntemidir. Bireysel tecrübeler, kişilerin algı ve olaylara yüklediği anlamlar ele alınabilir (Baş ve Akturan, 2017, s.86).

Kültür Analizi (Etnografi): İnsanların kültürel olarak değerleri, inançları ve davranışları incelenmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2018, s.75). Kurumların, belirli mesleklerin ve bunlar gibi sosyal grupların davranış ve tutumlarının incelendiği nitel araştırma yöntemidir (Baş ve Akturan, 2017, s.23). Muhasebe meslek mensuplarının değerleri, davranış ve tutumları bu yöntemle incelenebilir.

Eylem Araştırması: İnsanların karşılaşmış olduğu belirli sorunlara çözüm getirmek amacıyla, sistemli hareket etme ve işbirliğine dayalı bir nitel araştırma yöntemidir (Berg ve Lune, 2019, s.262). Daha kapsamlı bir ifadeyle, birey ve toplumlara etkileyen problemlerin saptandığı, bu problemlerin ele alınarak giderilmesi için çözüm yollarının araştırıldığı yöntemdir. Esnek bir yaklaşım olmasının yanı sıra, araştırmacı açısından sürecin içinde olmayı ve ortamı solumayı gerektirmektedir.

İçerik Analizi: Bu çalışmada da araştırma yöntemi olarak kullanılan içerik analizi, sosyal bilimlere ait birçok alanda sıklıkla kullanılan bir nitel araştırma yöntemidir. İçerik analizinin uygulanmasıyla ilgili standartlaştırılmış bir uygulama şekli yoktur. Analiz gerçekleştirilirken araştırmacının becerisi, bakış açısı ve analitik düşüncesi ön plana çıkmaktadır. Ancak standartlaştırılmış bir şekli olmaması, içerik analizinin herhangi bir kuralı olmadığı anlamına gelmez. Buradan, içerik analizinin esnek bir araştırma yöntemi olduğu anlaşılmaktadır. İçerik analizi, araştırmacıya nitel verilerden, hem nicel hem de nitel analiz yapma fırsatı tanımaktadır. İçerik analizi, verilerin dikkatli bir şekilde hazırlanması, kodlanması ve yorumlanması sonucunda elde edilen bulguların raporlanmasıdır (Güler, Halıcıoğlu ve Taşgın, 2015, s.331-332).

3.UYGULAMA

Çalışmanın uygulama kısmında, bu çalışmaya benzerlik gösteren çalışmalara (literatür taramasına), çalışmanın amacına, önemine, kapsamına, kısıtlarına, yöntemine, sonuç ve önerilere ilişkin açıklamalarda bulunulacaktır.

3.1. Literatür Taraması

Literatürde, muhasebe alanında yapılmış çalışmaları ele alarak bunları inceleyip değerlendiren, muhasebe alanının mevcut durumuyla ilgili değerlendirme yapan ve gelecekle ilgili tahminde bulunan araştırmalar bulunmaktadır. Bu çalışmalardan bazıları aşağıda ifade edilmiştir.

Carmona, Gutierrez ve Camara (1999), muhasebe alanının Avrupa'daki durumunu ve "The European Accounting Review" dergisinin muhasebe çalışmalarını yaygınlaştırmasındaki rolünü değerlendirmeyi amaçlamışlardır. Bu amaçla, 1992-1997 yılları arasında muhasebe alanında yayın yapan 13 derginin yayınladığı makaleleri incelemişlerdir. Araştırma sonucunda, Avrupa'da yayınlanan muhasebe çalışmalarının büyük çoğunluğunun ezici bir üstünlükle İngiliz akademisyenlere ait olduğunu, ve "The European Accounting Review" dergisinin Avrupa'daki bir çok ülkenin muhasebe akademisyenlerini tanınır hale getirdiğini ifade etmiştir.

Kurt ve Uçma (2011), "Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi" ve "Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi"nde yayınlanan muhasebe çalışmalarını içerik analizi tekniğiyle incelemişler ve 1999-2011 yılları arasındaki 612 makaleyi normatif ve pozitif temelli çalışmalar olarak ikiye ayırmışlardır. Çalışma sonucunda 2003 yılına kadar normatif temelli finansal muhasebe çalışma sayısı fazlayken, 2002 yılından itibaren pozitif temelli çalışma sayısının arttığı sonucuna ulaşmışlardır.

Hotamışlı ve Erem (2014), Muhasebe ve Finansman Dergisi'nde 2005-2013 yılları arasında yayınlanmış 562 makaleyi nitel bir araştırma yöntemi olan, bibliyometrik analiz tekniği kullanarak incelemişlerdir. Araştırma sonucunda, finansal piyasalar, finansal performans ve kamu ekonomisi konularına ağırlık verildiği; en çok yayını Marmara, Trakya ve İstanbul Üniversitelerinin yaptığını; en çok atıfların sırasıyla dergilere, başka kaynaklara ve kitaplara, en az atıfın bildirilere yapıldığını; Muhasebe ve Finansman dergisine 250 atıf yapıldığını ve daha çok bireysel çalışmaların ön planda olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Arıcı, Aktaş ve Kargın (2016), Muhasebe ve Finansman, Mali Çözüm, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları, Muhasebe ve Denetime Bakış ve

Muhasebe Bilim Dünyası dergilerinde, 2011-2015 yılları arasında yayınlanan 692 makaleyi içerik analizi yöntemiyle incelemişlerdir. Çalışmada, dergilerin yıllara ilişkin yayın sayıları, kullanılan araştırma yöntemleri, veri toplama yöntemleri, araştırmalarda kullanılan analiz yöntemleri ve kullanılan paket programlara ilişkin açıklamalara yer verilmiştir. Araştırma sonucunda araştırma ve inceleme çalışmalarının çoğunlukta olduğu, literatür çalışmalarının az olduğu, her geçen gün çalışma sayısının arttığı, anketle veri toplamanın çok yaygın ve artışta olduğu, mülakat ve deneysel yöntemlerin az kullanıldığı ve paket programların kullanımının arttığı sonucuna ulaşılmıştır.

Şen, Hatunoğlu ve Terzi (2017), muhasebe çalışmalarında muhasebe eğitiminin önemini saptamak amacıyla, 2009-2015 yılları arasında “Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi (MÖDAV)”, “Muhasebe ve Finansman Dergisi (MUFAD)”, “Muhasebe ve Denetime Bakış Dünyası Dergisi (BAKIŞ)” ve “Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi (MUVU)” de yayınlanan makaleleri incelemişlerdir. Araştırmada bibliyometrik analiz yöntemi kullanmışlar ve araştırma sonucunda en çok çalışmayı yayınlayan derginin MÖDAV olduğu, en az çalışmanın 2013 yılında yapıldığı, muhasebe eğitimi üzerine yapılan çalışmaların toplam içerisindeki payının %6 olduğu, yapılan çalışmaların daha çok yardımcı doçentler (Dr. Öğr. Üyeleri) tarafından yapıldığını ve çalışmalarda daha çok makale ve bildirilerden faydalandığına ulaşılmıştır.

Guffey ve Harp (2017) çalışmalarında, “Yönetim Muhasebesi Araştırma Dergisi (JMAR)”nin 1989-2013 yılları arasında yayınlamış olduğu 282 makaleyi içerik analizi yöntemiyle incelemişlerdir. Makaleleri yöntem, konu ve teori olarak incelediler ve zamanla muhasebe konularındaki değişimi ve mevcut potansiyel trendleri belirlemek istediler. Çalışma sonucunda, Anket, Literatür Taraması ve Saha Çalışması gibi araştırma yöntemlerinin JMAR’da zaman içinde yaygınlaştığı, çalışmanın ilk yıllarında literatür çalışmaları ve analitik çalışmalar daha fazlayken son yıllarda görüşmeyle alan çalışmalarının arttığı ve son yıllarda ekonomi üzerine yapılan muhasebe çalışmalarının sayısının arttığı sonucuna ulaşılmıştır.

Durgut ve Pehlivan (2018), 1987-2017 yılları arasında muhasebe ve finansal raporlama standartlarıyla ilgili ülkemizde yazılmış olan 100 tezi içerik analizi tekniğiyle incelemişlerdir. Çalışmada konuyla ilgili yazılmış tez sayılarına, yazılan tez türlerine, danışmanların unvanlarına, bu tezlerin yazıldığı üniversitelere, hukuki yapılarına, yazıldığı enstitülere ve anabilim dallarına, yazım diline, tez konularına, araştırma yöntemine ve kapsamına,

analiz türlerine ilişkin bilgiler vermişlerdir. Araştırma sonucunda veri toplama yöntemi olarak en fazla anket, analiz türü olarak en fazla frekans analizinin yapıldığını ve yıllara göre tez çalışmalarında artış olduğunu ifade etmişlerdir.

MahdaviKho (2018), çalışmasında Emerald'in muhasebe dergilerinde yayınlanan muhasebe çalışmalarını içerik analizi yöntemiyle değerlendirmek amacıyla, 1986-2014 yılları arasında 15 muhasebe dergisinde yayınlanan 3847 dergiye incelemiştir. Bu çalışmaları belirlemiş olduğu 7 kategoriye ayırdı ve içerik analizi sonucunda finansal muhasebeyle ilgili toplam içinde %45 yani 1710 çalışmanın yapıldığı; %22 yani 842 çalışmanın denetim alanında yapıldığı, yönetim dahil diğer alanlarla ilgili %11 ile 431 çalışma yapıldığı, %8 yani 291 çalışmanın finans alanında yapıldığı; %7 yani 291 çalışmanın yönetim muhasebesi üzerine yapıldığı, eğitim ve yönetimle ilgili muhasebe konularıyla ilgili en az çalışma yapıldığı sonucuna ulaşmıştır.

Çelikdemir (2019), Türkiye'de muhasebe standartları konusundaki gelişimi tam olarak görmek amacıyla, 1991-2018 yılları arasında yazılmış olan 555 tez çalışmasını bibliyometrik analiz ve içerik analizi yöntemiyle incelemiştir. Araştırma sonucunda, "KOBİ", "UFRS/TMS/TFRS", "Stoklar", "İnşaat İşletmelerinde Muhasebe", "Maddi Duran Varlıklar" ve "Konsolidasyon" konularının en çok çalışıldığını ve ayrıca tez konusu olarak çalışılmamış durumda olan 5 standart olduğunu ifade etmiştir.

3.2.Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi olan içerik analizi tekniği kullanılacaktır. Bu doğrultuda bir takım saptamalar yapılacaktır. Araştırmanın amacına uygun olarak; (1) son yıllarda muhasebe alanında yürütülen çalışma sayısı, (2) çalışılan konular, (3) araştırmacıların hangi kaynakları kullanarak atıf yaptıkları, (4) araştırma yöntemleri, (5) veri toplama teknikleri, (6) analiz yöntemleri, (7) bu analiz yöntemleri için kullanılan paket programların neler olduğu ve (8) çalışma yapan araştırmacıların unvanları saptanmaya ve değerlendirilmeye çalışılacaktır. Böylece muhasebe alanında yapılan çalışmaların mevcut durumu ve eğilim durumu belirlenebilecek ve muhasebe alanının geleceğiyle ilgili çıkarımlarda bulunulabilecektir.

Ayrıca yapılan literatür incelemesi neticesinde bu çalışma, muhasebe alanının 2015-2019 yılları arası 5 yıllık dönemini ele almaktadır. Literatürde bu yıllar arasında böyle bir çalışma tespit edilememiştir. Ayrıca mevcut çalışmalar hangi kaynaklara daha çok atıf yapıldığını programlar aracılığıyla

belirlemeye çalışırken bu çalışmada 897 makalede kullanılan tüm kaynaklar tek tek incelenerek veriler elde edilmiştir. Buna ek olarak literatürde yer alan çalışmalarda, kimlerin daha çok çalışma yaptığını değerlendiren çalışmalarda oldukça nadirdir. Tüm bu açıklamalar ışığında bu çalışma literatürdeki çalışmalardan daha kapsamlı sonuçlara ulaşmayı ve 2015-2019 yılları arasındaki 5 yıllık dönemde yer alan mevcut boşluğu doldurmayı hedeflemektedir.

3.3.Araştırmanın Kapsamı

Bu çalışma, Türkiye’de muhasebe alanında yayın yapan, “Muhasebe ve Finansman Dergisi (MUFAD)”, “Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi (MUVU)”, “Mali Çözüm Dergisi (MALİ ÇÖZÜM)” ve “Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi (MÖDAV)”nde 2015-2019 (5 yıl) yılları arasında yayınlanan 897 makaleyi içerik analizi tekniğiyle incelenmiştir. Çalışmada 5 yıllık sürecin ele alınmasının sebebi son yıllarda dergilerde yayınlanan makale sayısındaki artıştır.

3.4.Araştırmanın Kısıtları

Her çalışmada olduğu gibi, bu çalışmada da bir takım kısıtlar bulunmaktadır. Bunlar aşağıda ifade edilmiştir;

- Çalışmada “Muhasebe ve Finansman Dergisi (MUFAD)”, “Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi (MUVU)”, “Mali Çözüm Dergisi (MALİ ÇÖZÜM)” ve “Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi (MÖDAV)”nde 2015-2019 yılları arasında yayınlanan makaleleri ele almaktadır.
- Çalışmada ele alınan dergilerin ilgili yıllarda yayınlamış olduğu tüm makaleler herhangi bir ayrıma tabi tutulmadan incelenmiştir (Dergilerin özel sayıları da dahil).
- Çalışmada elde edilen sonuçlar yukarıda bahsi geçen dergi ve yılları kapsamaktadır, bu nedenler ile elde edilen sonuçlar başka yıllar ve dergiler için genellenemez.

3.5. Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışmada, nitel bir araştırma yöntemi olan içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizinde basit bilgisayar yazılımlarından (Word, Excel vb.) faydalanılabilmektedir. Ancak nitel çalışmada kullanılan içerik analizi, istatistiksel yazılımların kullanılmasıyla nicel bir araştırma haline

dönüşebilmektedir. Bu çalışmada kapsam içerisine alınan çalışmalardan elde edilen bulgular Excel’de kodlanarak elde edilen sonuçlar sayısal olarak tablolar yardımıyla ifade edilecektir. Böyle bir yöntem kullanmak içerik analizinin nitel araştırma kapsamında kullanılmasına engel değildir. Bu bahsedilenler ile ilgili literatürde akademisyen ve bilim insanlarının bir takım görüşleri olmuştur.

Zhang ve Widemuth (2000)’a göre içerik analizi, nitel araştırma yöntemleri içerisinde metinlerdeki kelime ve kodların sayılaştırılması, bu metinlerde gizli kalan anlamların ortaya çıkarılması, tema ve modellerin incelenmesidir. Güler, Halıcıoğlu ve Taşgın (2015) içerik analizinin esnek bir araştırma yöntemi olduğunu, araştırmacıya nitel verilerden, hem nicel hem de nitel analiz yapma fırsatı tanıdığını ifade etmiştir. Yıldırım ve Şimşek (2018), nitel araştırmada içerik analizi gerçekleştirilirken verilerin sayılara dönüştürülebileceğini, sayılar üzerinden yorumlar yapılabileceğini, dahası bilgisayar yazılımlarıyla içerik analizinde kodlama, temaların ortaya çıkarılması, nitel verilerin sayısal analizi ve bulguların görsel ifadesinin nitel araştırmada araştırmacıya önemli kolaylıklar sağlayacağını belirtmişlerdir. Tüm bu açıklamalar ışığında elde edilen bulguların sayısal olarak ifade edilip yorumlanacak olması, çalışmanın niteliksel bir araştırma yöntemiyle yürütüldüğünü göstermektedir.

3.6. İçerik Analizinin Sonuçları ve Yorumlar

Bu kısımda içerik analizi yöntemiyle incelenen makalelerden elde edilen sonuçlar ve yorumlar ifade edilecektir.

3.6.1. Çalışma Kapsamına Alınan Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

Araştırma kapsamında taranan dergilerde yayınlanan makalelerin yıllara ve dergilere göre dağılımı Tablo 4’te gösterilmiştir.

Tablo 4. Dergilerde Yayınlanan Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

	2015	2016	2017	2018	2019	Toplam	%
<i>MUFAD</i>	44	44	63	54	101	306	34,11
<i>MÖDAV</i>	37	71	42	94	48	292	32,55
<i>MALİ ÇÖZÜM</i>	21	34	29	34	42	160	17,84
<i>MUVU</i>	12	13	17	55	42	139	15,50
Toplam	114	162	151	237	233	897	100,00

Not: Dergilerin özel sayılarının olduğu yıllar kalın ve italik olarak yazılmıştır.

Tablo 4'te görüldüğü üzere çalışma kapsamında 5 yıllık dönem incelenmiştir. Bu yıllar arasında incelenen dergilerde, toplam 897 makale yayınlanmıştır. Bu dergilerin genel olarak tamamının, yıllar içerisinde yayınladığı makale sayılarında artış olmuştur (dergilerin özel sayıları düşünülmediğinde bu sonuç elde edilmektedir). Ancak MUFAD, 2017 (ek 12 makale) ve 2019 (ek 40 makale), MUVU, 2018 (ek 33 makale) ve MÖDAV, 2016 (ek 37 makale) ve 2018 (ek 52 makale) yıllarında özel sayılar yayınlamışlardır. Bu sebeple söz konusu yıllarda doğal olarak bir artış yaşanmıştır. Çalışma kapsamında dergilerde yayınlanan özel sayılar da incelenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre, ilgili yıllar arasında 306 (%34,11) makale ile MUFAD en çok makale yayınlayan dergi olmuş, MUFAD'ı sırasıyla 292 (%32,55), 160 (%17,84) ve 139 (%15,50) makale ile MÖDAV, MALİ ÇÖZÜM ve MUVU dergileri takip etmiştir. Ayrıca, 2015, 2017 ve 2019 yıllarında en çok makaleyi MUFAD, 2016 ve 2018 yılında ise MÖDAV dergileri yayınlamıştır. Söz konusu iki dergi genel olarak da ilgili yıllar arasında en çok makale yayınlayan dergiler olmuştur.

3.6.2. Yıllara Göre En Çok Çalışılan İlk On Konunun Dağılımı

Araştırma kapsamına dâhil olan dergilerde yayınlanan makalelerde, en çok çalışılan ilk on konu başlıkları Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5. Dergilerde Yıllara Göre En Çok Çalışılan İlk On Konunun Dağılımı

	2015	2016	2017	2018	2019	Toplam	%
<i>Muhasebe Standartları</i>	17	27	15	34	25	118	10,78
<i>Denetim</i>	16	19	15	38	20	108	9,86
<i>Finansal Piyasalar/Performans Üzerine Çalışma</i>	7	11	15	21	25	79	7,22
<i>Kurumsal Raporlama</i>	3	14	13	27	14	71	6,48
<i>Muhasebe Meslek Mensupları Üzerine Çalışma</i>	11	11	18	11	18	69	6,30
<i>Vergi/Vergilendirme</i>	4	6	20	10	15	55	5,02
<i>Muhasebe Eğitimi</i>	4	5	8	17	16	50	4,57
<i>Kurumsal Yönetim</i>	2	27	3	7	2	41	3,74
<i>Maliyetleme Sistemleri</i>	10	8	6	8	8	40	3,65
<i>Bankacılık</i>	5	8	5	9	11	38	3,47
<i>Diğer Konular (Ek-1'e bakınız)</i>	69	81	55	109	88	426	

İncelenen dergilerde söz konusu yıllara ait en çok araştırılan ilk on konu yukarıda gösterilmiştir. İncelenen 897 makalenin tüm konuları yıllara ve dergilere göre tam liste olarak çalışma sonunda yer alan Ek-1’de gösterilmiştir. İncelenen makalelerde çalışılan konuların belirlenmesinde, makalelerde yer alan anahtar sözcükler ve makale başlıkları dikkate alınmıştır. Bu doğrultuda incelenen makalelerde, 118 (%10,78) makaleyle en çok çalışılan konu “*Muhasebe Standartları*” olmuştur. Muhasebe standartlarını, 108 (%9,86) makaleyle “*Denetim*”, 79 (%7,22) makaleyle “*Finansal Piyasalar/Performans Üzerine Çalışma*”, 71 (%6,48) çalışmayla “*Kurumsal Raporlama*”, 69 (%6,30) çalışmayla “*Muhasebe Meslek Mensupları Üzerine Çalışma*”, 55 (%5,02) çalışmayla “*Vergi/Vergilendirme*”, 50 (%4,57) çalışmayla “*Muhasebe Eğitimi*”, 41 (%3,74) çalışmayla “*Kurumsal Yönetim*”, 40 (%3,65) çalışmayla “*Maliyetleme Sistemleri*”, 38 (%3,47) çalışmayla “*Bankacılık*” ve 426 çalışmayla “*Diğer Konular*” (çalışma sonunda Ek-1’de tüm konulara yer verilmiştir) izlemektedir. Bu sonuçlar içerisinde çarpıcı olan ise, yıllara göre “*Finansal Piyasalar/Performans Üzerine Çalışma*” konularının her geçen gün artmakta olmasıdır. Bu da muhasebe alanında araştırmacıların özgün konular bulmakta zorlandıkları ve artık daha çok finansal piyasalar üzerine araştırma yapmaya başladıklarının bir göstergesi olarak yorumlanabilir. Gelecekle ilgili olarak “*Finansal Piyasalar/Performans Üzerine Çalışma*”

konularının yıllara göre daha da artacağı düşünülmektedir. Ayrıca, “*Muhasebe Standartları*”, “*Denetim*” ve “*Kurumsal Raporlama*” konularında yürütülen çalışmalarda 2018 yılında bir artış yaşanmıştır. Son olarak ise, “*Muhasebe Eğitimi*” konusunda yapılan çalışmalarda da bir artış yaşanmıştır.

3.6.3. Yıllara Göre Makalelerde Atıf Yapılan Kaynakların Dağılımı

Söz konusu dergilerde yayınlanan makalelerin en çok atıf yaptığı kaynaklarla ilgili olarak, yıllara göre sayısal dağılım Tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6. Makalelerde Atıf Yapılan Kaynakların Dağılımı

	2015	2016	2017	2018	2019	Toplam	%
<i>Makale</i>	1552	2767	2474	3821	4187	14801	59,07
<i>Kitaplar</i>	511	756	632	1061	939	3899	15,56
<i>Rehber, Kılavuz & Raporlar</i>	166	274	267	505	547	1759	7,02
<i>R. Gazete, Düzen. ve Yönetm.</i>	244	231	314	441	320	1550	6,19
<i>İnternet Siteleri</i>	200	218	203	389	321	1331	5,31
<i>Tezler</i>	92	169	107	156	219	743	2,97
<i>Sempozyum/Kongre/Bildiriler</i>	104	115	97	162	138	616	2,46
<i>Diğer</i>	51	81	73	78	73	356	1,42
Toplam	2920	4611	4167	6613	6744	25055	100

Tablo 6’da kaynakların kendi içinde yıllara göre artış ve azalışları görülmektedir. Makalelerin incelenmesi sonucunda elde edilen sonuçlara göre, “*Makale*”, “*Rehber, Kılavuz & Raporlar*”, “*Tezler*” kendileri içerisinde en çok atıf sayısına 2019 yılında ulaşmışlardır. “*Kitap*”, “*İnternet Siteleri*”, “*Sempozyum/Kongre/Bildiriler*” ve “*Resmi Gazete, Düzenleme ve Yönetmelikler*” kendileri içerisinde en çok atıf sayısına 2018 yılında ulaşmışlardır. Son olarak ise, 2016 yılı “*Diğer*” kaynakların en çok atıf aldığı dönem olmuştur. 2018 ve 2019 yıllında kaynaklara göre atıf sayısının artmasında, “*Çalışma Kapsamına Alınan Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı*” başlığı altında elde ettiğimiz sonuçlarda da ifade ettiğimiz gibi, yıllara göre dergilerin yayınladığı makalelerdeki artışın önemli bir etkisi olduğu söylenebilir. Söz konusu yıllar arasında genel toplam olarak kaynakların yüzdesel dağılımlarına bakıldığında ise, en çok atıf yapılan kaynağın %59,07’lik (14.801 atıf) payla makalelere ait olduğu, makaleleri sırasıyla, %15,56 (3.899 atıf) ile kitaplar, %7,02 (1.759 atıf) ile rehber, kılavuz ve raporlar, %6,19 (1.550 atıf) ile resmi gazete, düzenleme ve yönetmelikler, %5,31 (1.331 atıf) ile internet siteleri, %2,97 (743 atıf) ile tezler, %2,46 (616

atıf) ile sempozyum, kongre ve bildiriler ve son olarak %1,42 (356 atıf) ile diğer kaynaklar takip etmektedir.

3.6.4. Araştırma Yöntemleri

Araştırma kapsamına dâhil olan dergilerde yayımlanan makalelerde, en çok kullanılan araştırma yöntemleriyle ilgili olarak yıllara göre sayısal dağılım Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7. Makalelerde Kullanılan Araştırma Yöntemlerinin Dağılımı

	2015	2016	2017	2018	2019	Toplam	%
<i>Gömülü Kuram (Kuram Oluşturma)</i>	21	35	49	69	62	236	25,76
<i>Tarama Araştırmaları</i>	22	31	34	36	41	164	17,90
<i>Durum (Örnek Olay) Çalışması</i>	27	23	26	25	33	134	14,63
<i>İlişkisel Tarama Araştırmaları</i>	18	20	19	34	40	131	14,30
<i>Genel Tarama Araştırmaları</i>	10	21	14	19	23	87	9,50
<i>İçerik Analizi</i>	8	16	7	27	20	78	8,52
<i>Nedensel Tarama Araştırmaları</i>	4	4	7	7	12	34	3,71
<i>Karma Araştırma Yöntemi</i>	3	0	3	9	3	18	1,97
<i>Kültür Analizi (Etnografi)</i>	1	3	1	7	0	12	1,31
<i>Meta Analizi</i>	0	2	2	2	3	9	0,98
<i>Olgu Bilim Araştırması (Fenomenoloji)</i>	0	2	1	3	1	7	0,76
<i>Eylem Araştırması</i>	0	2	0	1	3	6	0,66
<i>Deneyisel Araştırmalar</i>	0	0	0	0	0	0	0
Toplam	114	159	163	239	241	916	100

Tablo 7’de araştırma yöntemlerinin kendi içinde yıllara göre artış ve azalışları görülmektedir. Makalelerin incelenmesi sonucunda elde edilen sonuçlara göre, “*Tarama Araştırmaları*”, “*Genel Tarama Araştırmaları*”, “*İlişkisel Tarama Araştırmaları*”, “*Nedensel Tarama Araştırmaları*”, “*Meta Analizi*”, “*Durum (Örnek Olay) Çalışması*” ve “*Eylem Araştırması*” 2019 yılında en yüksek sayılara ulaşmıştır. “*Gömülü Kuram (Kuram Oluşturma)*”, “*Olgu Bilim Araştırması (Fenomenoloji)*”, “*Kültür Analizi (Etnografi)*”, “*İçerik Analizi*” ve “*Karma Araştırma Yöntemi*” 2018 yılında en yüksek

sayılara ulaşmıştır. “*Deneysel Araştırmalar*” ise, ilgili yıllar arasında hiç kullanılmamıştır. Ayrıca belirtmek gerekir ki, makalelerin araştırma yöntemleri sınıflandırılırken, literatürde yer alan nitel ve nicel araştırma yaklaşımlarına sadık kalınarak 897 makalenin tamamı derinlemesine incelenmiş ve araştırma yöntemleri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma yöntemleri belirlenirken bazı makalelerde kullanılan araştırma yöntemleri belirtilmişken, büyük bir çoğunluğunda çalışmanın araştırma yöntemine ilişkin herhangi bir bilgi verilmemiştir. Bu tür çalışmalar detaylı incelenerek araştırma yöntemleri belirlenmiş ve ilgili alana kodlanmıştır. Söz konusu yıllar arasında genel toplam içerisindeki en yüksek paya sahip olan araştırma yöntemi, %25,76’lık (236 çalışma) payla “*Gömülü Kuram (Kuram Oluşturma)*” araştırmasıdır. Gömülü Kuram (Kuram Oluşturma) araştırmalarını sırasıyla, %17,90’lık (164 çalışma) payla “*Tarama Araştırmaları*”, %14,63’lük (134 çalışma) payla “*Durum (Örnek Olay) Çalışması*”, %14,30’lük (131 çalışma) payla “*İlişkisel Tarama Araştırmaları*”, %9,50’lik (87 çalışma) payla “*Genel Tarama Araştırmaları*”, %8,52’lik (78 çalışma) payla “*İçerik Analizi*”, %3,71’lik (34 çalışma) payla “*Nedensel Tarama Araştırmaları*”, %1,97’lik (18 çalışma) payla “*Karma Araştırma Yöntemi*”, %1,31’lik (12 çalışma) payla “*Kültür Analizi (Etnografi)*”, %0,98’lik (9 çalışma) payla “*Meta Analizi*”, %0,76’lık (7 çalışma) payla “*Olgu Bilim Araştırması (Fenomenoloji)*” ve son olarak %0,66’lık (6 çalışma) payla “*Eylem Araştırması*” takip etmektedir. Ayrıca belirtmek gerekir ki bir çalışmada hem nitel hem de nicel yöntemlerin kullanıldığı çalışmalar karma araştırmalar olarak sınıflandırılmıştır. Bazı çalışmalarda ise, iki farklı nitel araştırma yönteminin veya iki farklı nicel araştırma yönteminin kullanıldığı durumlar olmuştur, bunlar ise her iki yönetime ayrı ayrı kodlanmıştır. Bu sebeple incelenen 897 makalede kullanılan 916 yöntem olmuştur.

3.6.5. Veri Toplama Yöntemlerine Göre Makalelerin Dağılımı

Söz konusu dergilerde yayınlanan makalelerin, en çok kullandığı veri toplama yöntemleriyle ilgili olarak yıllara göre sayısal dağılım Tablo 8’de gösterilmiştir.

Tablo 8. Yıllara Göre Makalelerdeki Veri Toplama Yöntemlerinin Dağılımı

	2015	2016	2017	2018	2019	Toplam	%
<i>Rehber, Kılavuz & Raporlar</i>	30	51	30	48	47	206	23,38
<i>İnternet Siteleri, Veritabanları</i>	18	31	31	50	57	187	21,23
<i>Anketler</i>	23	31	36	35	42	167	18,96
<i>Ölçekler</i>	18	28	37	32	37	152	17,25
<i>Diğer</i>	18	16	8	21	28	91	10,33
<i>Doküman İncelemesi</i>	6	10	5	23	17	61	6,92
<i>Görüşme</i>	1	3	3	2	4	13	1,48
<i>Gözlem</i>	0	1	1	0	2	4	0,45
<i>Testler</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>Odak Grup Görüşmesi</i>	0	0	0	0	0	0	0
Toplam	114	171	151	211	234	881	100

Tablo 8’de veri toplama yöntemlerinin kendi içinde yıllara göre artış ve azalışları görülmektedir. Makalelerin incelenmesi sonucunda elde edilen sonuçlara göre, “Anketler”, “Ölçekler”, “Gözlem”, “Görüşme”, “İnternet Siteleri-Veri Tabanları” ve veri toplamada kullanılan “Diğer” yöntemler 2019 yılında en yüksek sayısına ulaşmıştır. “Doküman İncelemesi” ve “Rehber, Kılavuz & Raporlar” sırasıyla 2018 ve 2016 yılında en yüksek seviyesine ulaşmıştır. İlgili yıllar arasında “Testler” ve “Odak Grup Görüşmesi” veri toplama yöntemi olarak hiç kullanılmamıştır. Bu sonuçlar ışığında, muhasebe alanında veri toplama aracı olarak anket yönteminin kullanımındaki artış devam etmektedir. Ancak çalışmanın “3.6.2.Yıllara Göre En Çok Çalışılan İlk On Konunun Dağılımı” bölümünde “Finansal Piyasalar/Performans Üzerine Çalışma”ların giderek arttığından bahsetmiştik. Bu durum veri toplama yöntemleriyle de tutarlıdır. Dikkat edilirse İnternet Siteleri-Veri Tabanları’ndan veri toplama yönteminde sürekli bir artış görülmektedir. Çünkü finansal piyasalar/performans üzerine yürütülen çalışmalarda genellikle veriler finansal siteler veya veri tabanlarından elde edilmektedir.

Tüm bu açıklamalardan ayrı olarak belirtmek gerekir ki, makalelerdeki veri toplama yöntemleri sınıflandırılırken, nitel ve nicel veri toplama yaklaşımlarına sadık kalınarak 897 makalenin tamamı derinlemesine incelenmiş ve veri toplama yöntemleri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu makaleler arasında çalışmalarda veri toplama yöntemleri belirtilmişse, her belirtilen veri toplama yöntemi için Excel’e kodlama yapılmıştır. Bir makalede analizlerin yapıldığı

ve bir veri toplama yöntemine ihtiyaç olduğu görülen ancak veri toplama yöntemi belirtilmeyen makaleler için, veri toplama yöntemi “Diğer” olarak sınıflandırılmıştır. Ayrıca, söz konusu yıllar arasında incelenen makalelerde, genel toplam içerisindeki en yüksek paya sahip olan veri toplama yöntemi %23,38 ile “Rehber, Kılavuz & Raporlar”dır. “Rehber, Kılavuz & Raporlar”ı sırasıyla, %21,23 ile “İnternet Siteleri ve Veritabanları”, %18,96 ile “Anketler”, %17,25 ile “Ölçekler”, %10,33 ile “Diğer” veri toplama yöntemleri, %6,92 ile “Doküman İncelemesi”, %1,48 ile “Görüşme” ve %0,45 ile “Gözlem” takip etmektedir. İlgili yıllar arasında “Testler” ve “Odak Grup Görüşme” veri toplama yöntemi kullanılmamıştır.

3.6.6. Kullanılan Analiz Yöntemine Göre Makalelerin Dağılımı

Dergilerdeki makalelerde, en çok kullanılan ilk yirmi analiz yöntemi Tablo 9’da gösterilmiştir.

Tablo 9. İlk Yirmi Analiz Yöntemine Göre Makalelerin Yıllık Dağılımı

	2015	2016	2017	2018	2019	Toplam	%
<i>Frekans ve Yüzde Analizi/ Demografik Özellikler</i>	23	22	29	33	35	142	9,42
<i>Regresyon</i>	14	22	21	26	34	117	7,76
<i>Cronbach’s Alpha</i>	14	24	25	21	25	109	7,23
<i>Tanımlayıcı İstatistikler</i>	15	18	14	27	26	100	6,63
<i>Korelasyon Matrisi/Tablosu</i>	9	19	17	14	27	86	5,70
<i>İçerik Analizi/Bibliyometrik</i>	10	16	10	28	17	81	5,37
<i>Birim Kök Test Analizleri</i>	6	9	11	20	25	71	4,71
<i>Varyans Analizi (ANOVA)</i>	9	10	13	17	18	67	4,44
<i>t-Testi</i>	9	10	15	15	15	64	4,24
<i>Oran Analizi</i>	5	9	15	11	16	56	3,71
<i>Faktör Analizi</i>	4	12	8	6	16	46	3,05
<i>KMO ve Barlett’s Testi</i>	2	11	7	6	15	41	2,72
<i>Hausman Test</i>	2	9	8	8	10	37	2,45
<i>LM testi (Langrange Çarpanı Testi)</i>	2	8	9	2	11	32	2,12
<i>F-Testi</i>	3	10	8	4	6	31	2,06
<i>Ki-kare Testi</i>	3	6	8	9	3	29	1,92
<i>Wald Değişen Varyans Test</i>	4	2	4	10	9	29	1,92
<i>Kolmogorov-Smirnov (K-S)</i>	5	5	8	3	7	28	1,86
<i>Mann-Whitney U</i>	5	4	5	6	6	26	1,72
<i>Varyans Şişkinlik Faktörü (VIF)</i>	1	0	2	10	10	23	1,56
<i>Diğer (Ek-2’e bakınız)</i>	37	38	58	67	93	293	19,43

Not: İlk yirmi dışındaki analiz yöntemleri Diğer olarak sınıflandırılmıştır. İncelenen tüm makalelerde kullanılan analiz yöntemlerinin tam listesini görmek için çalışma sonundaki EK-2'ye bakınız.

Sonuçlara bakıldığında önceki bölümde bahsettiğimiz muhasebe alanında yaygın olan veri toplama aracı anket yönteminin analizinde çok sıkça yer verilen “Frekans ve Yüzde Analizi/Demografik Özellikler” analiz yöntemleri içerisinde ilk sırayı almıştır. Bunun dışında benzer şekilde, muhasebe alanında son dönemlerde giderek artış gösteren “Tarama Araştırmaları”, “Genel Tarama Araştırmaları” ve “İlişkisel Tarama Araştırmaları”nın bir sonucu olarak “Regresyon”, “Cronbach’s Alpha”, “Tanımlayıcı İstatistikler”, “Korelasyon Matrisi/Tablosu”, “Birim Kök Test Analizleri”, “Varyans Analizi”, “T-Testi” ve tabloda gösterilen “Diğer” testlerin ön sıralarda yer almasını sağlamıştır. Ayrıca dikkat çeken unsurlardan bir başkası ise, nitel bir araştırma yöntemi ve veri toplama yöntemi olan “İçerik Analizi” yönteminin 6. sırada yer almasıdır.

4.6.7. Kullanılan Paket Programlara Göre Makalelerin Dağılımı

Söz konusu dergilerde yayınlanan makalelerde, kullanılan paket programlar ve sayıları Tablo 10’da gösterilmiştir.

Tablo 10. Kullanılan Paket Programlara Göre Makalelerin Dağılımı

PROGRAM	SAYI	%	PROGRAM	SAYI	%	PROGRAM	SAYI	%
SPSS	174	33,655	Matlab	2	0,386	SAS	1	0,193
Excel	69	13,346	Oxmetrics	1	0,193	Say2000i	1	0,193
Stata	58	11,218	VOSviewer	1	0,193	MAXQDA 12	1	0,193
Eviews	48	9,284	DEAP	1	0,193	MySQL Workbench	1	0,193
Gauss	3	0,580	WarpPLS	1	0,193	Smart PLS	1	0,193
R	3	0,580	Nvivo	1	0,193	Clementine 12.0	1	0,193
AMOS	3	0,580	fUnitRoots	1	0,193	DEA-Solver-LV	1	0,193
LISREL	3	0,580	COSME	1	0,193	(Belirtilmeyen)	137	26,499
Rats	2	0,386	Smart-PLS	1	0,193			

Not: “(Belirtilmeyen)” makalede bir program kullanılmış olmasına rağmen belirtilmeyenleri ifade etmektedir.

Çalışma kapsamında incelenen makalelerden elde edilen verilere göre, muhasebe alanındaki çalışmalarda ilgili yıllar arasında %33,65 ile en çok kullanılan program SPSS'tir. Önceki bölümlerde bahsettiğimiz muhasebe alanındaki anketle veri toplama yönteminin üstünlüğü, paket programlarda SPSS kullanımının artmasındaki en büyük sebeptir. Bu yorumun yapılmasındaki dayanak noktası, incelenen makalelerde anketle toplanan verilerin büyük çoğunluğunun SPSS'le analiz edilmiş olmasıdır. Çalışmanın önceki bölümlerinde bahsedilen “*Finansal Piyasalar/Performans Üzerine Yapılan Çalışmalar*”daki ve ilişkisel analizlerdeki artış %11,22 ile Stata, %9,28 ile Eviews, %0,58 ile Gauss vb. gibi programların üst sıralarda yer almasını sağlamıştır. Ayrıca “3.6.6.Kullanılan Analiz Yöntemine Göre Makalelerin Dağılımı” başlığı altında bahsettiğimiz İçerik Analizi/Bibliyometrik analizde, Excel kullanımının yaygın olması ve herkes tarafından yaygın olarak kullanılması/bilinmesi söz konusu olduğu için SPSS'in ardından %13,35 ile en çok kullanılan program olmuştur.

3.6.8. Yıllara Göre Araştırmacıların Unvanları

Söz konusu dergilerde yayınlanan makalelerde, araştırmacıların unvanlarına ilişkin bilgiler Tablo 11’de gösterilmiştir.

Tablo 11. Yıllara Göre Araştırmacı Unvanlarının Sayısal Dağılımı

	2015	2016	2017	2018	2019	Toplam	%
<i>Dr. Öğr. Üyesi / Yrd. Doç. Dr.</i>	70	77	67	119	137	470	28,40
<i>Prof.Dr.</i>	33	43	57	90	65	288	17,40
<i>Doç. Dr.</i>	36	59	44	57	60	256	15,47
<i>Arş. Gör</i>	25	43	33	38	42	181	10,94
<i>Öğr. Gör</i>	20	31	25	55	44	175	10,57
<i>DR-YL Öğrencisi</i>	24	32	22	42	44	164	9,91
<i>Diğer</i>	4	17	22	15	10	68	4,11
<i>Muhasebe Meslek Mensubu</i>	2	3	13	10	7	35	2,11
<i>Vergi Müfettişi</i>	4	0	4	2	8	18	1,09

Tablo 11’de görüldüğü üzere, ilgili yıllar arasında incelenen makalelerde en yüksek çalışmayı %28,40’lık payla “*Doktor Öğretim Üyesi/Yardımcı Doçent Doktor*” unvanına sahip araştırmacılar yapmıştır. Doktor Öğretim Üyesi/Yardımcı Doçent Doktor unvanına sahip araştırmacıları, %17,40 ile Profesörler, %15,47 ile Doçent Doktorlar, %10,94 ile Araştırma Görevlileri,

%10,57 ile Öğretim Görevlileri, %9,91 ile Doktora/Yüksek Lisans Öğrencileri, %4,11 ile Diğer araştırmacılar, %2,11 ile Muhasebe Meslek Mensupları ve son olarak %1,09 ile Vergi Müfettişleri gerçekleştirmiştir. Ayrıca, incelenen 897 makalede 1655 yazar etkin rol almıştır. Bu sayı ilgili yıllar arasında makale başı 1,85 kişinin çalışma yaptığını göstermektedir.

4.SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışma, muhasebe-finance alanının öne çıkan dergilerinin 2015-2019 yılları arası 5 yıllık dönemini ele almaktadır. Bu doğrultuda ilgili yıllar arasında “Muhasebe ve Finansman Dergisi (MUFAD)”, “Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi (MUVU)”, “Mali Çözüm Dergisi (MALİ ÇÖZÜM)” ve “Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi (MÖDAV)”nde 2015-2019 (5 yıl) yılları arasındaki 897 çalışma nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. İncelenen makalelerle, (1) son yıllarda muhasebe alanında yürütülen çalışma sayısı, (2) çalışılan konular, (3) araştırmacıların hangi kaynakları kullanarak atıf yaptıkları, (4) araştırma yöntemleri, (5) veri toplama teknikleri, (6) analiz yöntemleri, (7) bu analiz yöntemleri için kullanılan paket programların neler olduğu ve (8) çalışma yapan araştırmacıların unvanları tespit edilmeye çalışılmıştır.

Çalışmada incelenen makaleler sonucunda bir takım sonuçlara ulaşılmıştır. İlgili yıllar arasında dergilerin bazı yıllarda özel sayıları olmuş ve bu özel sayılarda araştırma kapsamında incelenmiştir. Ancak, dergilerin özel sayıları düşünülmediğinde, söz konusu dergilerin tamamında yıllara göre yayınlanan makale sayısı artmıştır. İncelenen makalelerde sırasıyla en çok “*Muhasebe Standartları*”, “*Denetim*”, “*Finansal Piyasalar/Performans Üzerine Çalışmalar*”, “*Kurumsal Raporlama*”, “*Muhasebe Meslek Mensupları Üzerine Çalışma*”, “*Vergi/Vergilendirme*”, “*Kurumsal Yönetim*”, “*Muhasebe Eğitimi*” ve “*Maliyetleme Sistemleri*” gibi konuların çalışıldığı saptanmıştır. Çalışılan konular içerisinde çarpıcı olan ise, yıllara göre “*Finansal Piyasalar/Performans Üzerine Çalışma*” konularının her geçen gün artmakta olduğu görülmüştür. Bu da muhasebe alanında araştırmacıların özgün konular bulmakta zorlandıkları ve artık daha çok finansal piyasalar üzerine araştırma yapmaya başladıklarının bir göstergesi olarak yorumlanabilir. Gelecekle ilgili olarak “*Finansal Piyasalar/Performans Üzerine Çalışma*” konularının yıllara göre daha da artacağı düşünülmektedir. Ayrıca en çok çalışılan konu olan “*Muhasebe Standartları*”nın muhasebe alanında çalışılan konular arasında ilgili yılların büyük çoğunluğunda

da üstünlüğü bulunmaktadır. İlgili yıllar arasında araştırmacılar en çok “Makale”lere atıf yapmışlar, makaleleri sırasıyla; “Kitaplar”; “Rehber, Kılavuz & Raporlar”; “Resmi Gazete, Düzenleme ve Yönetmelikler”; “İnternet Siteleri”; “Tezler”; “Sempozyum, Kongre ve Bildiriler” ve son olarak “Diğer” kaynaklar takip etmektedir. İlgili yıllar arasında en yüksek paya sahip olan araştırma yöntemi, “Gömülü Kuram (Kuram Oluşturma)” araştırması olmuştur. Gömülü Kuram (Kuram Oluşturma) araştırmalarını sırasıyla, “Tarama Araştırmaları”, “Durum (Örnek Olay) Çalışması”, “İlişkisel Tarama Araştırmaları”, “Genel Tarama Araştırmaları”, “İçerik Analizi”, “Nedensel Tarama Araştırmaları”, “Karma Araştırma Yöntemi”, “Kültür Analizi (Etnografi)”, “Meta Analizi”, “Olgu Bilim Araştırması (Fenomenoloji)” ve son olarak “Eylem Araştırması” takip etmektedir. Söz konusu yıllar arasında incelenen makalelerde, genel toplam içerisindeki en yüksek paya sahip olan veri toplama yöntemi “Rehber, Kılavuz & Raporlar” olmuş, Rehber, Kılavuz & Raporlar’ı sırasıyla, “İnternet Siteleri ve Veritabanları”; “Anketler”; “Ölçekler”; “Diğer” veri toplama yöntemleri; “Doküman İncelemesi”; “Görüşme” ve “Gözlem” takip etmiştir. İlgili yıllar arasında en çok kullanılan analiz yöntemi “Frekans ve Yüzde Analizi/Demografik Özellikler”, en çok kullanılan paket programı “SPSS”, en çok araştırma yapan kişilerse “Doktor Öğretim Üyesi/Yardımcı Doçent Doktor”lar olmuştur.

Bu çalışmada elde edilen sonuç ve bulgular, geçmişteki benzer çalışmalarla karşılaştırılacak olursa; Arıcı, Aktaş ve Karğın (2016), 2011-2015 yılları arasında en çok makale yayınlan ilk üç derginin sırasıyla, MUFAD, MÖDAV ve MALİ ÇÖZÜM olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Bu sonuç bu çalışma içinde aynen geçerli olmuştur. Yine benzer şekilde, söz konusu çalışmada en çoktan en aza doğru İkincil Veri, Anket, Mülakat ve Deneysel olarak veri toplama yöntemlerinin kullanıldığını tespit etmişlerdir. Bu çalışmada veri toplama yöntemleri daha kapsamlı bir sınıflandırmaya tabi tutulmuş olmasına rağmen bu tarz bir sınıflandırma yapılmış olsaydı, ilk sırada “İkincil Veri (Rehber, Kılavuz & Raporlar + İnternet Siteleri & Veritabanları + Doküman İncelemesi + Diğer)”, ikinci sırada “Anketler” yer alacaktı. Bu durum yine söz konusu çalışmayla benzerlik göstermiştir. Ayrıca, en çok kullanılan analiz yöntemi bu çalışmada da “Frekans ve Yüzde Analizi” olmuştur. Söz konusu çalışmada Varyans Analizi (ANOVA) ikinci sırada yer alırken bu çalışmada biraz daha geri planda kalmış, Regresyon Analizi’nin hem sayısı hem de sırası yükselmiştir. Son olarak ise, kullanılan paket programlarda her iki çalışmada da ilk sırayı SPSS alırken, bu çalışmada söz konusu çalışmadan farklı olarak

son dönemlerde Stata ve Eviews kullanımında büyük bir artış olmuştur. Dinç ve Cengiz (2019), 2010-2017 yıllarını inceledikleri çalışmalarında en çok araştırmayı Dr. Öğr. Üyesi/Yrd. Doç. Dr.'ların yaptığı sonucuna ulaşmışlardır. Bu çalışmada da en çok çalışma yapan araştırmacılar Dr. Öğr. Üyesi/Yrd. Doç. Dr. olmuştur. Söz konusu çalışmada Doç. Dr.'lar ikinci sırada, Prof'lar üçüncü sıradayken: bu çalışmada Prof.'lar ikinci, Doç. Dr.'lar üçüncü sırada yer almıştır. Yine benzer şekilde her iki çalışmada da en çok atıf yapılan ilk iki kaynak Makale ve Kitaplar olmuştur. Gündüz (2018), 2014-2016 yıllarını ele aldığı çalışmasında en çok çalışılan iki konunun Muhasebe Standartları ve Denetim olduğunu tespit etmiştir. Bu çalışmada da en çok çalışılan iki konu Muhasebe Standartları ve Denetim konuları olmuştur. Diğer konularda ise her iki çalışma açısından sıralamalar ve konular farklılık göstermiştir.

Konuyla ilgili olarak literatürde geçmişte yapılmış farklı yılları ele alan çok daha fazla çalışma bulunmaktadır. Ancak, bu çalışmanın hazırlandığı dönemde ilgili yılları inceleyen bir çalışma bulunmamaktadır. Bu sebeple, bu çalışma ilgili yıllar arasında yer alan boşluğu doldurmayı hedeflemektedir. Gelecekte araştırmacılar bu çalışma ve geçmiş dönemlerde yapılan çalışmalarda elde edilmiş bulgulardan yola çıkarak, meta analizi tekniğiyle konuya çok daha geniş bir çerçeveden bakarak ve değerlendirme yaparak bir çalışma hazırlayabilir.

KAYNAKÇA

Arıcı, N. D., Aktaş, R., ve Karğın, S. (2016). Muhasebe Alanında Yapılan Çalışmaların Araştırma Yöntemleri Açısından Analizi: Türkiye Örneği (2011-2015). *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 18(4), 919-943.

Baş, T. ve Akturan, U. (2017). *Sosyal Bilimlerde Bilgisayar Destekli Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Berg, B. L. ve Lune, H. (2019). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Çev. Asım Arı. Konya: Eğitim Yayınevi.

Carmona, S., Gutierrez, I., ve Camara, M. (1999). A Profile of European Accounting Research: Evidence From Leading Research Journals. *The European Accounting Review*, 8(3), 463-480.

Çelikdemir, N. Ç. (2019). Türkiye’de Muhasebe Standartları Konusunda Yapılan Tezlerin İncelenmesi. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 11(1), 325-336.

Dinç, Y. ve Cengiz, S. (2019). Mali Çözüm Dergisinde Yayımlanan Makalelerin Bibliyometrik Analizi. *Mali Çözüm Dergisi*, 29(155), 33-54.

Doğanay, A., Ataizi, M., Şimşek, A., Salı, J. B., ve Akbulut, Y. (2012). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*. Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi

Durgut, M. ve Pehlivan, A. (2018). Muhasebe (Finansal Raporlama) Standartlarına Yönelik Türkiye’de Hazırlanan Lisansüstü Tez Çalışmaları Üzerine Bir Araştırma: 1987-2017 Dönemi. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, Özel Sayı, 1-23.

Erdoğan, İ. ve Alemdar, K. (2005). *Öteki Kuram: Kitle İletişim Kuram ve Araştırmalarının Tarihsel ve Eleştirel Bir Değerlendirmesi*. Ankara: Pozitif Matbaacılık.

Erişti, S. D., Kuzu, A., Yurdakul, I. K., Akbulut, Y., ve Kurt, A. A. (2013). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Yayınları

Erkuş, A. (2005). *Bilimsel Araştırma Sarmalı*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Guffey, D. M. ve Harp, N. L. (2017). The Journal of Management Accounting Research: A Content and Citation Analysis of the First 25 Years. *Journal of Management Accounting Research*, 29(3), 93-110.

Güler, A., Halıcioğlu, M. B., ve Taşgın, S. (2015). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma ,Teorik Çerçeve – Pratik Öneriler,7 Farklı Nitel Araştırma Yaklaşımı, Kalite ve Hususlar*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Gürbüz, M. (2018). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri : Felsefe – Yöntem – Analiz* 5.bs. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Gündüz, D. M. ve Harp, N. L. (2017). Türkiye’de 2014-2016 Yılları Arasında Akademik Dergilerde Muhasebe Alanında Yayınlanan Makalelerin Bibliyometrik Analizi. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 20(1), 236-257.

Hotamışlı, M. ve Erem, I. (2014). Muhasebe ve Finansman Dergisi’nde Yayınlanan Makalelerin Bibliyometrik Analizi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Temmuz 2014, 1-19.

Hunter, K., Hari, S., Egbu, C., ve Kelly, J. (2005). Grounded Theory: Its Diversification and Application Through Two Examples From Research Studies on Knowledge and Value Management. *Electronic Journal of Business Research Methods*, 3(1), 57-68.

Kurt, G. ve Uçma , T. (2011). Türkiye’deki Muhasebe Araştırmaları Yazını. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 13(4), 69-95.

MahdaviKho, M. (2018). Exploring Accounting Research in Analysis Approach. *Journal of Accounting Finance and Auditing Studies*, 4(4), 243-259.

Önce, S. ve Başar, B. (2010). Türkiye'deki Akademik Araştırma Dergilerinde Muhasebe Alanında Yazılmış Makalelerin Analizi: 2000-2008. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 45, 55-68.

Özdamar, K., Odabaşı, Y., Hoşcan, Y., Bir, A. A., İftar, G. K., Özmen, A., ve Uzuner, Y. (1999). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri. Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayını

Platt, J. (2007). Case Study, The Sage Handbook of Social Science Methodology, William Outhwaite ve Stephen. P. Turner (Editör). Great Britain: Cromwell Press.

Sayım, F. (2019). *Sosyal Bilimlerde Araştırma ve Tez Yazım Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Şen, İ. K., Hatunoğlu, Z., ve Terzi, S. (2017). Muhasebe Araştırmalarında Muhasebe Eğitiminin Yeri Ve Önemi: Muhasebe Dergileri Üzerinde Bibliyometrik Bir Araştırma. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 19(1), 247-291.

Turner, B. A. (1983). The Use of Grounded Theory For The Qualitative Analysis of Organizational Behavior. *Journal of Management Studies*, 20(3), 333-348.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

EK 1 – Çalışma Kapsamına Alınan Dergilerde Yıllara Göre Yayınlanan Konuların Dağılımı

KONULAR	2015	2016	2017	2018	2019	TOPLAM	%
<i>Muhasebe Standartları</i>	17	27	15	34	25	118	10,77626
<i>Denetim</i>	16	19	15	38	20	108	9,863014
<i>Finansal/Piyasalar Performans Çalışmaları</i>	7	11	15	21	25	79	7,214612
<i>Kurumsal Raporlama</i>	3	14	13	27	14	71	6,484018
<i>Muhasebe Meslek Mensupları</i>	11	11	18	11	18	69	6,30137
<i>Diğer Konular</i>	7	5	21	11	15	59	5,388128
<i>Vergi/Vergilendirme</i>	4	6	20	10	15	55	5,022831
<i>Muhasebe Eğitimi</i>	4	5	8	17	16	50	4,56621
<i>Kurumsal Yönetim</i>	2	27	3	7	2	41	3,744292
<i>Maliyetleme Sistemleri</i>	10	8	6	8	8	40	3,652968
<i>Bankacılık</i>	5	8	5	9	11	38	3,47032
<i>Pay Sen./Finansal Araçlar Üzerine Araştırmalar</i>	7	6	4	8	5	30	2,739726
<i>Finansal Tablolar/Raporlar</i>	6	11	4	5	3	29	2,648402
<i>Gelir/Kar/Kazanç/Hasılat</i>	4	9	5	5	5	28	2,557078
<i>Fin. Araçların Muhasebeleştirilmesi</i>	5	2	4	4	7	22	2,009132
<i>Maliyet/Yönetim Muhasebesi</i>	2	1	2	3	13	21	1,917808
<i>Risk Yönetimi</i>	2	4	7	4	3	20	1,826484
<i>Çalışma Sermayesi/Sermaye</i>	4	4	1	5	5	19	1,73516
<i>Kitap/Makale/Tez İnceleme</i>	3	4	1	7	2	17	1,552511
<i>Finansal Eğitim</i>	4	2	1	3	3	13	1,187215
<i>Muhasebe/Meslek Etiği</i>	2	1	2	7	0	12	1,09589
<i>Muhasebede Hata/Hile</i>	2	3	0	5	2	12	1,09589
<i>Finansal Oran Çalış.</i>	0	3	1	4	3	11	1,004566
<i>Muhasebe Tarihi</i>	0	0	0	6	3	9	0,821918
<i>Muhasebe Bilgi Sistemi</i>	2	2	0	3	2	9	0,821918
<i>İşletme Bütçesi/Bütçeleme</i>	0	2	1	2	2	7	0,639269
<i>Yatırımcılar Üzerine Araştırmalar</i>	1	3	0	1	1	6	0,547945
<i>Finansal Krizler</i>	1	3	1	0	1	6	0,547945
<i>Marka/Firma Değeri</i>	1	1	1	2	1	6	0,547945
<i>Davranışsal Muhasebe/Finans</i>	1	1	0	2	1	5	0,456621
<i>Muhasebe/İş/Ticaret Kanunları</i>	0	0	2	2	1	5	0,456621
<i>Muhasebe Kültürü/Değeri</i>	2	0	0	2	1	5	0,456621
<i>Yatırım, Kaldıraç ve Büyüme</i>	2	0	0	3	0	5	0,456621
<i>Kamu/İş Hukuku</i>	0	1	0	2	1	4	0,365297
<i>Muhasebenin Temel Kavramları</i>	0	0	0	4	0	4	0,365297
<i>Döviz Kuru</i>	1	2	1	0	0	4	0,365297
<i>Nakit Akışları</i>	1	0	0	0	3	4	0,365297

<i>Ticari Belge ve Defterler</i>	1	0	1	0	1	3	0,273973
<i>Arge Harcamaları</i>	0	1	1	1	0	3	0,273973
<i>Muhasebe Mesleği</i>	0	0	3	0	0	3	0,273973
<i>Girişimcilik</i>	0	0	0	1	1	2	0,182648
<i>Karbon Muhasebesi</i>	0	0	0	1	1	2	0,182648
<i>İş Ahlakı/Adalet</i>	0	0	0	1	1	2	0,182648
<i>Cari Açık</i>	0	0	0	2	0	2	0,182648
<i>Devlet Muhasebesi</i>	0	0	0	2	0	2	0,182648
<i>SGK/İşçi Ücretlerinin Muhasebesi</i>	1	1	0	0	0	2	0,182648
<i>Kıdem Tazminatı</i>	1	1	0	0	0	2	0,182648
<i>Finansal Başarısızlık</i>	2	0	0	0	0	2	0,182648
<i>Muhasebe Teorisi</i>	0	0	0	2	0	2	0,182648
<i>Muhasebe Manipülasyonları</i>	0	0	0	0	1	1	0,091324
<i>Pazarlama Muhasebesi</i>	0	0	0	0	1	1	0,091324
<i>Kurul/Kurumlar Üzerine Araştırmalar</i>	0	0	0	0	1	1	0,091324
<i>İnsan Kaynakları</i>	0	0	0	0	1	1	0,091324
<i>Enflasyon ve İşsizlik</i>	0	0	0	0	1	1	0,091324
<i>Amortisman Uygulaması</i>	0	0	0	0	1	1	0,091324
<i>Küreselleşme</i>	0	0	0	0	1	1	0,091324
<i>Karar ağacı modeli</i>	0	0	0	0	1	1	0,091324
<i>Tedarik Yönetimi</i>	0	0	0	0	1	1	0,091324
KOBİ	0	0	0	1	0	1	0,091324
<i>Takipteki Krediler</i>	0	0	0	1	0	1	0,091324
<i>Muhasebede Analiz Yöntemleri</i>	0	0	0	1	0	1	0,091324
<i>Uluslararası Ticaret</i>	0	0	1	0	0	1	0,091324
<i>Finansal Planlama</i>	0	0	1	0	0	1	0,091324
<i>Tekafül Muhasebesi</i>	0	0	1	0	0	1	0,091324
<i>Kısıt Yöntemi</i>	0	0	1	0	0	1	0,091324
<i>Faaliyet Giderleri</i>	0	0	1	0	0	1	0,091324
<i>Yaratıcı Muhasebe</i>	0	1	0	0	0	1	0,091324
<i>Performans Ölçümü</i>	0	1	0	0	0	1	0,091324
<i>Veri Madenciliği</i>	0	1	0	0	0	1	0,091324
<i>İflas</i>	0	1	0	0	0	1	0,091324
<i>Kısıtlar Teoremi</i>	0	1	0	0	0	1	0,091324
<i>Tam Zamanında Üretim</i>	0	1	0	0	0	1	0,091324
<i>Kısıtlar Teorisi/Katkı Muhasebesi</i>	1	0	0	0	0	1	0,091324
<i>Satın Alma/Ödeme Süreçleri</i>	1	0	0	0	0	1	0,091324
<i>İnsan Hakları</i>	1	0	0	0	0	1	0,091324
<i>İç Kontrol Sistemi</i>	1	0	0	0	0	1	0,091324

EK 2 – Çalışma Kapsamına Alınan Dergilerde Yıllara Göre Kullanılan Analiz Yöntemlerinin Dağılımı

ANALİZ YÖNTEMLERİ	2015	2016	2017	2018	2019	TOPLAM	%
<i>Frekans ve Yüzde Analizi/De-mografik Özellikler</i>	23	22	29	33	35	142	9,416446
<i>Regresyon</i>	14	22	21	26	34	117	7,758621
<i>Cronbach's Alpha</i>	14	24	25	21	25	109	7,228117
<i>Tanımlayıcı İstatistikler</i>	15	18	14	27	26	100	6,6313
<i>Korelasyon Matrisi/Tablosu</i>	9	19	17	14	27	86	5,702918
<i>İçerik Analizi/Bibliyometrik</i>	10	16	10	28	17	81	5,371353
<i>Birim Kök Test Analizleri</i>	6	9	11	20	25	71	4,708223
<i>Varyans Analizi (ANOVA)</i>	9	10	13	17	18	67	4,442971
<i>t-Testi</i>	9	10	15	15	15	64	4,244032
<i>Oran Analizi</i>	5	9	15	11	16	56	3,713528
<i>Faktör Analizi</i>	4	12	8	6	16	46	3,050398
<i>KMO ve Barlett's Testi</i>	2	11	7	6	15	41	2,718833
<i>Hausman Test</i>	2	9	8	8	10	37	2,453581
<i>LM testi (Langrange Çarpımı Testi)</i>	2	8	9	2	11	32	2,122016
<i>f-Testi</i>	3	10	8	4	6	31	2,055703
<i>Ki-kare Testi</i>	3	6	8	9	3	29	1,923077
<i>Wald Değişen Varyans Test</i>	4	2	4	10	9	29	1,923077
<i>Kolmogorov-Smirnov (K-S)</i>	5	5	8	3	7	28	1,856764
<i>Mann-Whitney U</i>	5	4	5	6	6	26	1,724138
<i>Varyans Şişkinlik Faktörü(VIF)</i>	1	0	2	10	10	23	1,525199
<i>Nedensellik Testleri</i>	3	3	3	4	10	23	1,525199
<i>Durbin-Watson ve Baltagi-Wu</i>	2	2	5	6	7	22	1,458886
<i>Eşbütünleşme Testleri</i>	2	1	3	5	10	21	1,392573
<i>Kruskal Wallis Testi</i>	2	5	4	3	5	19	1,259947
<i>Shapiro-Wilks testleri</i>	3	3	4	3	4	17	1,127321
<i>Breusch-Pagan-Godfrey</i>	1	0	3	4	9	17	1,127321
<i>White Testi</i>	1	3	3	1	3	11	0,729443
<i>Akaike/Schwarz Bilgi K. (AIK/SC/HQ/FPE)</i>	1	0	2	2	5	10	0,66313
<i>Tukey Test (HSD)</i>	3	0	3	2	2	10	0,66313
<i>Tobin Q</i>	3	1	5	1	0	10	0,66313
<i>Topsis Analizi/Yöntemi</i>	1	2	1	3	2	9	0,596817
<i>GARCH/ARCH/HECM</i>	1	2	2	4	0	9	0,596817
<i>Kruskal-Wallis Testi</i>	2	0	1	4	1	8	0,530504
<i>Wooldridge testi</i>	1	1	1	1	4	8	0,530504
<i>Levene, Browne ve Forsythe</i>	1	1	1	2	3	8	0,530504
<i>Yapısal Eşitlik Modeli (YEM)</i>	1	1	0	1	4	7	0,464191
<i>Jarque-Bera Normallik Testi</i>	1	1	4	0	1	7	0,464191

<i>VAR</i>	0	1	3	0	2	6	0,397878
<i>VECM</i>	1	0	2	0	2	5	0,331565
<i>Pasaran Testi</i>	1	2	1	0	1	5	0,331565
<i>Chow Testi</i>	0	2	0	0	2	4	0,265252
<i>Kısmi En Küçük Kreler (PLS)</i>	0	1	0	1	2	4	0,265252
<i>Hosmer ve Lemeshow Testi</i>	3	0	0	1	0	4	0,265252
<i>Multi-MOORA</i>	1	0	0	1	1	3	0,198939
<i>Camels Analizi</i>	0	1	0	0	2	3	0,198939
<i>Entropi ve WASPAS Yöntemi</i>	0	0	0	1	2	3	0,198939
<i>Shapiro-Wilk Testi</i>	0	0	2	1	0	3	0,198939
<i>En Küçük Önemli Fark (LSD)</i>	0	0	0	1	1	2	0,132626
<i>ARAS - COPRAS Analizi</i>	0	0	0	1	1	2	0,132626
<i>Pearson Korelasyon Katsayısı</i>	0	0	0	1	1	2	0,132626
<i>Omnibus Testi</i>	0	0	0	2	0	2	0,132626
<i>Veri Zarflama Analizi (VZA)</i>	0	1	0	1	0	2	0,132626
<i>Benford Analizi</i>	0	0	1	1	0	2	0,132626
<i>Frees Testi</i>	0	0	0	2	0	2	0,132626
<i>Scheffe Testi</i>	1	0	0	1	0	2	0,132626
<i>Haritalama Analizi</i>	0	0	0	0	1	1	0,066313
<i>Dupont Analizi</i>	0	0	0	0	1	1	0,066313
<i>Sup-Augmented Dickey Fuller Test</i>	0	0	0	0	1	1	0,066313
<i>Sargan-Hansen test</i>	0	0	0	0	1	1	0,066313
<i>Bayesian Model</i>	0	0	0	0	1	1	0,066313
<i>konumlandırma analizleri</i>	0	0	0	0	1	1	0,066313
<i>Ramsey Reset Testi</i>	0	0	0	1	0	1	0,066313
<i>Box-Jenkins/ARIMA yöntemi</i>	0	0	0	1	0	1	0,066313
<i>Yol Analizi</i>	0	0	0	1	0	1	0,066313
<i>DEMATEL Analizi</i>	0	0	0	1	0	1	0,066313
<i>Z-Skor ve Bankometer Analizi</i>	0	0	0	1	0	1	0,066313
<i>Carter-Manaster ve Meggin-son-Weiss yöntemleri</i>	0	0	0	1	0	1	0,066313
<i>Bulanık Analitik Hiyerarşi Proses yöntemi</i>	0	0	1	0	0	1	0,066313
<i>PROMETHEE</i>	0	0	1	0	0	1	0,066313
<i>Imhoff Yöntemi</i>	0	0	1	0	0	1	0,066313
<i>K-Means Kümeleme (Cluster) Analizi</i>	0	0	1	0	0	1	0,066313
<i>Gri İlişkisel Analiz</i>	0	1	0	0	0	1	0,066313
<i>Hiroshi Yöntemi</i>	0	1	0	0	0	1	0,066313
<i>VAIC Yöntemi</i>	0	1	0	0	0	1	0,066313
<i>Cramer's Testi</i>	0	1	0	0	0	1	0,066313
<i>SWOT Analizi</i>	1	0	0	0	0	1	0,066313